

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

**ПЪРВИТЪ
ЛЪЧИ
НА
СВОБОДАТА**

СКОПИЕ 1941

На г. Васил Бучков
и чай-добрѣ мушова
24-VII-941 Скопје *Гюзелев*

ДИМИТЪРЪ ГЮЗЕЛЕВЪ

**ПЪРВИТЪ
ЛЪЧИ
НА
СВОБОДАТА**

СКОПИЕ 1941

Печатница „Крайничанецъ“ А. Д. – Скопие

ЕДИНЪ НАРОДЪ, ЕДНА ДЪРЖАВА, ЕДИНЪ ЦАРЬ

Свободата на Македония се очертаваше като една историческа необходимост. Тя е резултатъ на неотклонимия процесъ за обединение на цѣлокупния български народъ въ национална държава. По този пътъ вървѣха и другитѣ народи. И когато нашитѣ народни царе внушаваха на своитѣ поданици обединението на бѣлг. народъ като националенъ идеалъ, това бѣше върховенъ императивъ на тогавашнитѣ бѣлгари: да живѣятъ свободно въ своя национална държава и да бждатъ господари на сждбинитѣ си. Затова основната идея, която движеше нашата национална държава, бѣ идеята за обединение на българския народъ отъ Добруджа до Охридското езеро и отъ Дунавъ до Егейско море.

Ето защо, най-дълбокото и най-светото чувство на македонския българинъ винаги е било, да се побере, да се приобщи, да се слѣе съ еднороднитѣ си братя отъ свободна България, за да намѣри, най после, успокоение и всички условия за мирна и творческа работа. Откъснатиятъ на сила дѣлъ отъ българския народъ въ Македония, непрестанно се стремѣше къмъ общобългарската цѣлостъ, къмъ общезитието на всички бѣлгари. Кой не е разбиралъ, че историята на българския народъ е всщностъ история на борбитѣ за присъединяване на Македония къмъ майка Бълга-

рия, за да се образува една единна държава съ единъ единенъ народъ? За осъществяването на този великъ и светъ националенъ идеалъ, македонскитѣ българи взеха живо участие. И наистина, можеше ли да се създаде тази велика българска нация, безъ синтеза на войнственитѣ сили на хунобългаритѣ, отъ една страна, и славянската култура и просвѣта на Светитѣ Братя и Климентъ Охридски отъ Македония, отъ друга страна? И когато нашиятъ великъ царъ Симеонъ свика въ 893 год. съборъ въ престолния градъ Преславъ, душата на този съборъ е билъ Климентъ Охридски. Въ Преславъ се положиха основнитѣ начала на българското национално единство, защото на този съборъ се реши:

- 1) Да се приеме езика на св. Кирилъ и Методия за книжовенъ езикъ на всички българи отъ Добруджа до Охридъ, а този езикъ бѣ езикътъ на българскитѣ славяни.
- 2) Да се премахнатъ грѣцкитѣ свещеници отъ църквитѣ и да се замѣнятъ съ свещеници отъ Климентовата школа въ Охридъ.
- 3) Да се въведе славянско богослужение въ църквитѣ, вмѣсто грѣцкото. Въ това изграждане на българската нация, въ това сцеление и единение на Македония съ България, всѣки трѣбваше да разбере, че България не може да живѣе безъ Македония.

Духовното и национално единство на всички българи намѣри своя изразъ презъ време на турско-то робство чрезъ еднаквитѣ народни пѣсни, чрезъ единството на езика, съ всички негови характерни особености, чрезъ общитѣ идеали и задружнитѣ борби. Този исторически стремежъ за прибиране на цѣлия народъ подъ покрива на една национална държава, въ ново време намѣри блѣстящъ изразъ въ създаването на Екзархията.

Тѣкмо поради това, че неприятелитѣ ни добре разбраха този исторически ходъ на българския народъ къмъ обединение, тѣ се опитаха въ послѣствие да ни раздѣлятъ и унищожиха Санъ—

Стефанска България, като на Берлинския конгресъ създадоха македонския въпросъ. Но ние не се отклонихме отъ своя исторически пътъ. Българскиятъ гений въ Македония бързо се съвзе и намъбри съответна форма на политическа проява, отговаряща тогава на международното положение.

Македонскиятъ въпросъ не само не можа да отклони стремежа къмъ обединение, но даде новъ тласкъ къмъ това велико дѣло. Ето защо, македонскиятъ въпросъ вземаше, споредъ условията и времето, разни форми и си поставяше разни задачи, като необходими и оправдани етапи къмъ сегашното обединение. Това обединение е изразъ на волята на цѣлия български народъ и на всички поколѣния, които сложиха коститѣ си за този великъ идеалъ. И понеже Македония взе дейно участие въ тоя исторически процесъ, всѣки македонски българинъ трѣбва да се чувствува гордъ, че на него се падна честта да строи Велика България. И никой не бива да се съмнява, че при сегашния възходъ на българския народъ, ние бихме се ржководили отъ националнитѣ идеали на великия Самуилъ, отъ културния идеалъ на Климента Охридски и отъ социалния идеалъ на попъ Богомила.

Печатано въ „Цѣлокупна България“ 27-VI-1941 г.